

Janusmed njurfunktion

Janusmed Njurfunktion är ett nationellt kunskapsstöd som kan användas vid ordination av läkemedel till vuxna patienter (från 19 år) med nedsatt njurfunktion. Användaren får både hjälp med att skatta njurfunktion och evidensbaserade rekommendationer för att dosera läkemedel utifrån grad av njurfunktionsnedsättning. Innehållet i rekommendationerna uppdateras regelbundet och avses vara stödjande.

Bakgrund

Janusmed njurfunktion är avsett att användas av läkare, sjuksköterskor samt farmaceuter inom hälso- och sjukvården, som ordinerar läkemedel och/eller genomför läkemedelsgenomgångar.

För att på bästa sätt kunna nyttja stödet rekommenderas alla användare att läsa [Användarhandledning](#) och genomgå [E-utbildning](#). Kunskapsstödet tillhandahålls och förvaltas av region Stockholm men finns tillgängligt inom hälso- och sjukvården [Janusmed Njurfunktion](#).

Använda Janusmed Njurfunktion

Kunskapsstödet används direkt i webbläsaren. Först anges aktuella läkemedel (substansnamn eller produktnamn) manuellt och därefter patientdata.

[Så här söker du i Janusmed](#)

Sök på läkemedelsprodukt och/eller substans

Namn på produkter eller substanser

✗ Rensa sökning ☐ Inkludera utgångna/ej tillgängliga läkemedelsprodukter

Interaktioner ☒ Riskprofil ☐ Njurfunktion **eGFR 39 C** Fosterpåverkan **2** Amning **2** ?

Njurfunktion

[Startsida njurfunktion](#) [Aktuellt](#) [Användarhandledning](#) [E-utbildning](#) [Expertgruppen](#) [FAQ](#) [Skriv ut](#)

Janusmed njurfunktion är en tjänst som ger generell information utifrån läkemedlets egenskaper, administreringssätt och patientens njurfunktion.

Patientdata

Ange de data du har. Fälten aktiveras efter att du matat in födelseår och kön. Har du inte tillgång till patientdata kan du välja njurfunktionsintervall i matrisen nedan.

Födelseår	Kön	Längd	Vikt	BMI	Kreatinin	eGFR (cys C) relativt	
1940 ✓	☐ Man ☒ Kvinna	168 ✓ (cm)	55 ✓ (kg)	19.5 (kg/m ²)	100 ✓ (µmol/L) max 1 år gammalt	 (mL/min/1,73m ²) max 1 år gammalt	Beräkna

✗ Rensa patientdata

Figur 1 Janusmed njurfunktion ger rekommendationer utifrån läkemedelssubstans och patientdata.

Rekommendation ges utifrån patientens uppmätta eGFR, vilket tydliggörs med en mörkare färg. Se figur 2. Observera att det är ett estimerat värde som förväntas ligga +/- 30 % från eGFR uppmätt med en referensmetod. Om skattningen hamnar nära en lägre nivågräns, är det därför viktigt att ta hänsyn till vad rekommendationen blir då.

Läkemedel som får en C- eller D-klassifikation kan behöva justeras. Ställning kan även behöva tas till de läkemedel som får en B-klassificeringen. Systemet varnar även om ett läkemedel ger njurpåverkan genom att ett rött utropstecken visas.

Vacciner och dilaysvätskor omfattas inte av kunskapsstödet. Att de inte är bedömda tydliggörs med ett frågetecken (?) och en beskrivning. Detsamma gäller för nyregistrerade produkter och generika som ännu inte är kopplade till stödet.

C gabapentin (systemiskt) Visa all info Skriv ut Kontakta oss			A memantin (systemiskt) Visa all info Skriv ut Kontakta oss		
Rekommendationen är inte specifik för patienten Detta är en generell rekommendation relaterad till normal dygnsdos och är inte specifik för patienten. Rekommenderad dosändring kan redan vara utförd.			Rekommendationen är inte specifik för patienten Detta är en generell rekommendation relaterad till normal dygnsdos och är inte specifik för patienten. Rekommenderad dosändring kan redan vara utförd.		
Dosering vid dialys Angående ev doseringsanvisning vid dialys – uppmärksamma alltid vilken dialyseffekt och dialysmetod som använts enligt referens.			Dosering vid dialys Angående ev doseringsanvisning vid dialys – uppmärksamma alltid vilken dialyseffekt och dialysmetod som använts enligt referens.		
Klass	GFR (ml/min)	Rekommendation relaterad till en normaldos	Klass	GFR (ml/min)	Rekommendation relaterad till en normaldos
	GFR ≥ 90 Normal njurfunktion	-		GFR ≥ 90 Normal njurfunktion	-
C	GFR 60-89 Lätt nedsatt njurfunktion	Överväg att reducera en normaldos med 25% - 50%.	A	GFR 60-89 Lätt nedsatt njurfunktion	Inget behov av dosjustering.
C	GFR 30-59 Måttlig njursvikt	Överväg att reducera en normaldos med 50% - 75%.	A	GFR 30-59 Måttlig njursvikt	Inget behov av dosjustering. Se fullständig rekommendation.
C	GFR 15-29 Uttalad njursvikt	Överväg att reducera en normaldos med 75% - 85%.	C	GFR 15-29 Uttalad njursvikt	Överväg att reducera en normaldos med 50%.
C	GFR < 15 Terminal njursvikt	Överväg att reducera en normaldos med 85% - 95%.	B	GFR < 15 Terminal njursvikt	Överväg att reducera en normaldos med 50%.

Figur 2 Kunskapsstödet ger rekommendationer utifrån angiven substans och patientdata. Patientens uppmätta eGFR markeras med ett mörkare fält.

Olika värden för att uppskatta njurfunktion

För att förstå hur kunskapsstödet ska användas är det viktigt att veta hur de olika värdena som presenteras ska tolkas för att kunna uppskatta patientens eGFR.

Det mått som bäst beskriver hur njurarna fungerar är filtrationshastigheten i glomeruli (eGFR). I ovanstående fall är eGFR estimerat utifrån patientens kreatininvärde. Om inte patientens längd och vikt är känd ges relativt eGFR, uträknat från en "normal" kroppsytta. Att ta hänsyn till längd och vikt för att bedöma absolut eGFR kan vara av värde om patienten avviker mycket från normal kroppsstorlek. Labbsvar i Cosmic ger värde för relativt eGFR.

I ovanstående patientfall kom en ruta upp att Cystatin C-skattat eGFR kan vara bra att ta på grund av BMI <20. Låg muskelmassa och dåligt matintag ger lägre s-kreatinin och därmed risk att eGFR överskattas. Cystatin C kan däremot ge ett missvisande eGFR vid hypertyreos, behandling med kortison eller vid stora M-komponenter.

Har man både eGFR utifrån kreatinin och eGFR utifrån Cystatin C och de skiljer mindre än 30 %, räknas ett medelvärde ut av kunskapsstödet. Om inget avviker som kan påverka en eller båda analysmetoderna anses medelvärdet ge bäst uppskattat eGFR.

Suzanna Lövgren

Apotekare

Farmacitjänstenheten, Läke-medelscentrum

Region Värmland